

Afghanistan

nytt
EKSTRA 20. september 2001

Det verste som kan skje

Av Elisabeth Eide

I skrivende stund vet jeg ikke om og eventuelt hvordan USA vil angripe Afghanistan. Flere ganger har journalister og venner bedt meg skissere et verste scenario. Jeg nøler, fordi jeg nødig vil se i den retningen. Dessuten lever afghanerne allerede i et verste scenario. Vi vet at matlagene som hundretusener afghanere er avhengige av, snart er tomme. Vi vet at millioner lider under tørken og er truet av hungersnød. Vi ser familier lesse sine få eiendeler på lastebilene og forlate hjemmene sine i frykt. Vi hører FN antyde at det kan bli over en million nye afghanske flyktninger, og vi spør: hvor da? Nabolandene stenger sine grenser, mange kommer likevel gjennom, men til hvilke forhold? I flyktningeleirene som allerede eksisterer i Pakistan mangler mange alt det nødvendige for et eksistensminimum. Vi leser om Tampa-flyktningene som har ankommet til Nauru, noen hundre mennesker som Australia ikke ville ha, fordi landet 12. september mente det kunne finnes terrorister blant dem.

Det verste har allerede skjedd. Likevel kan situasjonen utvikle seg til enda verre. Tør vi ennå håpe på at mange nok vil tenke og si følgende: Et afghansk menneskeliv tapt er like dyrebart som et liv tapt i USA? At mange nok vil si høyt at sivilbefolkningen i Afghanistan har lidd nok? Tør vi ennå håpe på at Taliban-regimet stilt overfor USAs militærtrussel, vil sette sitt folks velferd høyere enn gjestfriheten overfor en mann som kanskje har tusenvis av drap på samvittigheten? Jeg skriver *kanskje*, for i skrivende stund er ikke bevisene lagt på bordet. Men hangarskipene er på vei. Og mer enn hundre krigsfly. De sjenerøse tillatelsene USA måtte trenge til å bruke an-

Fortsetter side 2

- Forholdene forandrer seg fra time til time

- Det verste er at ingen vet hva som kommer til å skje, eller hva som skjer i øyeblikket. Ryktene sprer seg fort, og er med på å gjøre situasjonen usikker. Man er da nødt til å avvente situasjonen. Forholdene forandrer seg fra time til time, og samtidig veldig fort. Afghanerne er bekymret for slektningene sine inne i Afghanistan, og for landet generelt. Prosjektene våre står i fare.

Det sier Afghanistankomiteens plasssjef, Odd Bratlie, på telefon fra Peshawar.

- Vi prøver å holde rutine i gang, men samtidig må man tenke på evakueringsplaner, henvendelser fra journalister, press fra prosjektmedarbeidere osv.

Bratlie forteller at alle de norske er ute av Afghanistan, men bekymringen ligger i hva som vil skje med prosjektene og de afghanske ansatte. - Vi vil prøve å holde prosjektene i gang så lenge som mulig. Vi mottar nøkterne meldinger fra våre regionkontorer, med dagligdags problemer. Men det er helt klart at situasjonen er uklar. Vi er bekymret for våre afghanske medarbeidere, men gjør så godt vi kan med å følge opp kontakten og tilrettelegge forholdene.

Konkrete gjøremål som pengeoverføringer til prosjektene og kommunikasjon med medarbeidere blir vanskelig å tenke seg sånn som situasjonen nå er. Dette har alvorlige konsekvenser for våre prosjekter.

- De fleste organisasjonene forbereder seg på det verste etter oppfordring fra ambassadene, men bekymringen om hva som vil skje om de internasjonale organisasjonene trekker seg ut sprer seg også til afghanerne.

At grensen mellom Pakistan og Afghanistan nå er stengt, samt den spente si-

tuasjonen mellom de to landene gjør ikke situasjonen bedre. Man hører om flyktningestrømmer fra Afghanistan. Noen kom seg over for grensen ble stengt, mange fortvilte er nok igjen. Nøyaktige tall er ikke kjent.

- Samtidig er vi bekymret over om afghanere vil kunne bevege seg fritt i Peshawar hvis situasjonen eskalerer videre. Det har vært demonstrasjoner i Peshawar. Stemningen er fortsatt avventende, men kan fort snu seg. Man hører rykter og føler forvirring og oppgitthet.

Hva sier den jevne afghaner om Osama Bin Laden?

- Det er vanskelig å si. Afghanere tenker mer på hva som vil skje med landet, med slektningene i Afghanistan, med de som prøver å komme seg unna. Historisk sett har man jo sett at får man en ytre fiende som nå (USA, evt. Pakistan), samler man seg mot denne. Det er nok mange som er bekymret for at dette vil skje og at dette kan gjøre Bin Laden sterkere. Alt avhenger av hva som skjer de neste dagene.

I dette ekstrainummeret:

- «Afghanerne deler deres sorg»
- Politikerne må si klart ifra
- Nordmenn mot å angripe Afghanistan
- Om Osama bin Laden

Fortsettelse av forsiden

dre lands flybaser er gitt. Er det slik man uskadeliggjør terrorister? Hundre jagerfly armert med avanserte raketter?

Hvorfor spør ingen meg om det beste scenariet? Det er så mye mer fristende å tenke på, selv om det kan synes naivt. Men kanskje representerer et slikt noe mer optimistisk scenario et håp vi kan dele? Hva består det så i? For det første at USA og deres mer eller mindre helhjertede allierte tenker seg om og ikke rammer blindt. Terroristene må fanges, stilles for retten og straffes, men ikke uskyldige. *An eye for an eye makes the world blind*; har jeg lest på enkelte demonstranternes plakater.

For det andre at flere og flere i de landene som kvalifiserer til betegnelsen den rike delen av verden stiller de nødvendige og viktige spørsmålene: Hvorfor skjedde terrorangrepene den 11. september? Det må være mulig å komme fram til mer avanserte og konstruktive analyser enn de vulgære og sterkt tilslørende "det onde mot det gode" eller "sivilisasjon mot barbari".

For det tredje: Norge som ofte blir framstilt som en humanitær stormakt, erklærer at de tar ansvar for den nye og enda verre humanitære situasjonen som kan oppstå i og rundt Afghanistan med nye hundretusener på flukt.

Og for det fjerde: Er fred en helt umulig idé? Om det verste nettopp *ikke* skulle skje; kan da den tilspissede situasjonen være med på å tvinge Taliban, som hittil har avvist en rekke tilbud om fredsforhandlinger, til å endre holdning?

Afghanere i eksil har på ulike konferanser reist krav om en alternativ, fredfylt framtid. Kan Norge, som medlem av Sikkerhetsrådet og påtroppende leder (fra 1.01.2002) av Afghanistan Support Group, arbeide i denne retningen? Det er lov til å håpe i det lengste, siden alternativet er så mye verre.

"Afghanere deler deres sorgen ikke ta hevn på uskyldige"

Med dette budskapet markerte en del av landsmøtet i Afghanistankomiteen seg utenfor Universitetets Aula søndag 17 september. Mange uttrykte sin støtte og sympati, bl.a Gunnar Stålsett og Odd Einar Dørum. Aftenposten tok bilder og gjorde et intervju.

Minnestunden "Sammen i Sorg – mot terrorisme og fanatisme" var arrangert av Den norske kirke, Islamsk Råd, Det Mosaiske Trossamfund og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn. Tema syntes å være "Tid for ettertanke" i form av musikkinnslag og taler ved organisasjonene som sto bak møtet. Disse presenterte sitt syn på den vanskelige internasjonale situasjonen som har oppstått etter 11. september. Et felles trekk i deres innlegg var avstanden fra tap av flere sivile liv og en implisitt kritisk holdning til at hevntanker skal bestemme USA og verdenssamfunnets reaksjoner. Stålsett foreslo

at FN må engasjeres i kampen mot terrorisme og at Norge som medlem i FNs Sikkerhetskomite kan være pådriver i denne sammenheng.

Abdullah Rahim, nestleder ved Afghanistankomiteens utkontor i Peshawar, er for tiden i Norge i anledning av komiteens landsmøte. Han sier han satte stor pris på seremonien. Særlig Stålsetts bidrag fant han interessant og originalt i det at Stålsett synes å ha funnet fram til et sett av fellesmenneskelige verdier som kristendommen og islam har til felles, en slags felles etisk plattform.

"Det er med stor takk jeg vil si farvel til folk i Norge. Mitt ukelange opphold i Norge har vært veldig fint.

I løpet av min tid i Norge har jeg hatt mange uoffisielle og offisielle møter. Jeg synes det norske folk er stolt, verdig, behagelig, gjestfritt, fredelig, samarbeidsvillig og omsorgsfullt i forhold til behovene til det afghanske folk.

Videre vil jeg gjerne uttrykke min taknemlighet til medlemmene av Afghanistankomiteen i Norge, og gjennom dem til alle nordmenn".

Med de beste hilsener

Abdul Rahim

Nestleder ved utkontoret i Peshawar

Afghanistan-nytt

utgis av Afghanistankomiteen i Norge, Solidaritetshuset, Osterhausgate 27, 0183
Ansvarelig utgiver: Per Hornfelt
Telefon: 22 98 93 16
Fax: 22 98 93 01
www.solidaritetshuset.org/ain

AiN er en solidaritets- og bistandsorganisasjon som støtter det afghanske folkets rett til selvstendighet og bidrar til

gjenreisning og utvikling av landet.

Afghanistankomiteen driver prosjekt- og nødhjelpsarbeid i Afghanistan og informasjonsvirksomhet i Norge.

Afghanistankomiteen er en selvstendig, tverrpolitisk og livssynsmessig nøytral organisasjon. Redaksjonen til ektranummeret: Ingrid Iversen, Christoffer Ellef-

sen, Terje Skaufjord, Nard Schreurs

Afghanistan-nytt publiseres fire ganger per år. Dette er et ekstrainummer i forbindelse med terrorangrepene mot USA, og USAs mulige angrep på Afghanistan. Utviklingen vil avgjøre om redaksjonen velger å publisere flere ekstrapublikasjoner. Det «normale» A-nytt vil trykkes om kort tid, noe forsinket.

Afghanistankomiteen i Norge (AiN)

Norwegian Afghanistan Committee (NAC)

Uttalelse fra Afghanistankomiteen i Norge sitt landsmøte 15. og 16. september:

Afghanistan har lidd nok

Landsmøtet i Afghanistankomiteen i Norge, som var samlet i Oslo 15. og 16. september 2001, uttrykker sin dype sorg og avsky over terrorangrepene mot New York og Washington. Angrepene har krevd tusener av menneskeliv, og har med rette møtt massiv internasjonal fordømmelse.

AiN tar avstand fra all terrorvirksomhet, også den som foregår i Afghanistan. Et ferskt eksempel er drapet på den kjente afghanske lederen Ahmed Shah Massoud, som spilte en sentral rolle i motstandskampen mot Sovjetunionen.

Søkelyset er rettet mot Afghanistan og Osama bin Laden.

Mens landsmøteforhandlingene ennå pågår, tyder mye på at et angrep på Afghanistan er nært forestående. Taliban-regimet har svart på trusselen med å true med motangrep.

Det afghanske folket har ikke selv valgt sine ledere, og ifølge internasjonal presse uttrykte folk i Kabul sorg og frykt etter tirsdagens angrep. Den jevne afghaner lever i frykt og stor nød. Etter mer enn tjue års krig ønsker afghanerne fred og muligheter for å gjenreise landet. FN antydte torsdag at krigstruslene og redusert hjelpearbeid som følge av evakuering av internasjonalt personell kan føre til et enormt antall nye flyktninger. Tre års tørke har ført til en ekstrem humanitær situasjon med regulær hungersnød i en del områder. Nær 900 000 mennesker er på flukt i sitt eget land. Den utvidete FN-boikotten fra begynnelsen av 2001 har fått vanlige afghanere til å føle seg isolert og glemt av verdenssamfunnet. Eventuelle bombeangrep vil forsterke denne bitterheten.

En ny krig mot Afghanistan vil ikke tjene til å bekjempe terrorisme på globalt plan. Nye sivile ofre kan bidra til å øke voldsspiralen og vil styrke de ekstreme kreftene i Afghanistan. Bombingen som svar på ambassadeangrepene i Kenya og Tanzania i 1998 resulterte i tap av uskyldige menneskeliv, og i styrking av antivistlige strømninger så vel i Afghanistan som i Pakistan.

Vi håper at USA og NATO-landene besinner seg og leter etter andre måter å straffe de ansvarlige på. Den norske regjering bør bruke sin plass i FNs sikkerhetsråd og andre fora til å arbeide aktivt for alternative løsninger, for å unngå nye tragedier der uskyldige blir rammet.

AiN ber Norge styrke FNs innsats for å bidra til en løsning av krisen. Problemet må tas opp i FN og FNs Sikkerhetsråd. NATO er ikke riktig forum. FN bør etablere en rådgivende komite som skal vurdere krisen.

-Politikerne må gå ut og si klart i fra

Terrorangrepene mot New York og Washington har dessverre utløst angrep mot mange uskyldige mennesker verden over. Verst har det vært i USA hvor tre uskyldige personer, med indisk og pakistansk bakgrunn, er drept. Også fra andre land meldes det om angrep mot muslimer og folk med "arabisk utseende".

Av Terje Skauvfjord

I de siste dagene har mediernes oppmerksomhet nesten helt og holdent vært rettet mot Osama bin Laden, Taliban og Afghanistan. Hver dag viser NRK-TV en vignett hvor Osama bin Ladens kontrafeie portretteres oppå et kart av Afghanistan. Mange vet noe om Afghanistan og kjenner til situasjonen med 23 års krig, jordskjelv, tørke og hungerskatastrofe. Den forferdelige situasjonen i landet er jo også bakgrunnen for at tusener av nye afghanske flyktninger har kommet til Norge i de siste to - tre årene.

Hvordan er situasjonen for afghanere i Norge? For å få vite litt mer om dette kontaktet vi Mohammad Nazir. Han og familien bor i Skedsmo. Nazir arbeider som kirurg ved Sentral-sykehuset i Akershus.

- Pressen har skrevet om at afghanske Tariq Basqer har fått masse trusselbrev til sin e-post. Nazir, vet du om andre afghanere som har opplevd ubehageligheter i Norge?

-Nei, jeg har ikke hørt noe spesielt, og jeg har personlig ikke merket stort. Men nå jobber jeg i et ganske lukket miljø hvor folk flest skjønner dette. De skiller mellom sak og personer. Jeg tror ikke noen av truslene mot Basqer var fra nordmenn, alle var fra USA.

Mange lar seg forståelig nok rive med av begivenhetene. Det har jo vært massivt. Mange folk tror også at Osama bin Laden er afghaner.

- Så du merker ingen skepsis eller blikk?

- Det er tendenser til at vi blir sett på som utenforstående i diskusjoner, at vi ikke regnes med fordi vi ikke oppfattes som nøytrale. Man er forsiktig når vi er i nærheten. Jeg var for øvrig på kongress i München da terrorattentatet skjedde. Noen av deltakerne mistet helt kontrollen, fikk panikk og sa ting de nok følte de ikke burde sagt i ettertid, langt over streken.

- Hva med ungene da. Har de sagt noe når de har kommet hjem fra skolen eller fra samvær med venner?

- Det har gått bra med ungene. Klart de har hatt heftige diskusjoner med venner og skolekamerater. Men det har nok vært ubehagelig for dem også, helt sikkert. Deres meninger kommer nesten alltid i mindretall.

- Hva er det viktigste som kan gjøres i Norge for å bekjempe mobbing og angrep på afghanere og andre?

- Politikerne må ta det største ansvaret. De må gjøre det klart for nordmenn at vi må sette skille mellom terrorister og andre. Om det er katolikker, jøder eller muslimer, spiller ingen rolle. De er ikke terrorister av den grunn. Muslimer er ikke terrorister. Jeg har ikke snakket med en eneste muslim som har uttrykt sympati med terrorangrepene i USA.

- Hva tror du kommer til å skje videre?

- Det jeg frykter mest er at mange, mange afghanere vil dø av sult og sykdommer i tiden framover. Pakistan har stengt grensa, og hjelpearbeidet har stoppet opp, avslutter Nazir. Han tenker på Afghanistan hele tiden.

- Nordmenn forstår

To optimistiske gutter i Langevåg på øya Sula ved Ålesund ble intervjuet på "Norge i dag" på NRK-TV. Hussein Mosafer og Muhammad Ali Mirzaai med kun ett års opphold bak seg i Norge, uttrykker optimistisk at nordmenn forstår deres situasjon og hvorfor de kom hit til landet. "Alle skjønner forskjellen mellom afghanerne på den ene siden og Taliban og Osama bin Laden på den andre", sier de på godt norsk. De virker ikke redde for å bli slått i hartkorn med terrorister.

La oss håpe at deres optimisme ikke blir gjort til skamme, og at nordmenn virkelig forstår i de vanskelige ukene framover.

Dette skriver norske medier:

Tønsberg Blad, 19. sep. tember

Vil vise støtte

- Vi vil vise støtte og sympati for dem som har lidd under terrorangrepet i USA, sier Aftab Ahmed Rana. Han har tatt initiativ til et fakkeltog mot terrorisme.

Stiftelsen «Ja til Likeverd» som arrangerte fakkeltog mot rasisme i februar i år, håper nå å samle folk til et nytt fakkeltog under parolen «Ja til fred og frihet - nei til terrorisme og krig».

Rana som har tatt initiativ til markeringen, er selv muslim og for ham er det personlig viktig å vise at muslimer er like opptatt av å få slutt på terrorismen som alle andre.

- De fleste er sterkt imot det som har skjedd i New York og Washington DC, sier Rana og legger til at fakkeltog

begynner ved Farmandstorvet, går via jernbanen og ender opp på Torvet.

Her blir det appeller ved blant annet stortingsrepresentant Per Ove Width, Ingrid Hødnebo fra Sosialistisk Ungdom, domprost David Gjerp og påtropsende stortingsrepresentant Hans Kristian Hogsnes. I tillegg skal Lars Martin Myhre skal synge.

Rana tror folk vil like å gå i tog for å vise sin solidaritet.

- Det er på mange måter det eneste vi kan gjøre i denne sammenhengen. Vi har bare en klode. Det veldig dumt å dele den inn etter rike og fattige, kristne og muslimer, sier Rana.

Han har familie i Pakistan og det er bare seks uker siden han var der sist. Nå er han bekymret for situasjonen i landet. Rana ønsker å presisere at en terrorhandling som verden nå har vært vitne til, ikke kan forsvares i islamsk lære.

NTB/DPA, 20. sep. tember

Gorbatsjov har lært

I et møte med den tyske delstatsminister Manfred Stolpe i Brandenburg onsdag 19. september advarte tidligere leder for Sovjetunionen mot en ny krig i Afghanistan.

- Det ville være feil å bekjempe terrorisme med terrorens midler. Det er akkurat hva terroristene ønsker å oppnå,

sa han ifølge telegrambyrået DPA.

Vi minner om at Gorbatsjov selv forsøkte å bombe Afghanistan tilbake til steinalderen da han kom til makten i 1985, før han sammen med sine generaler innså nederlaget, og valgte å trekke soldatene ut i 1989. For dette fikk han Nobelprisen i 1990.

Pakistan på knivseggen

Taliban i Afghanistan har i stor grad fått sin religiøse utdanning ved madraser i Pakistan. Den ideologiske støtten Taliban i Afghanistan har manglet, er i større grad tilstede i Pakistan, både i form av politiske partier, religiøse ledere og stadig større deler innenfor hær og flyvåpen, særlig de unge offiserene.

Redaksjonen

ISI (Pakistans etterretningsorganisasjon) er og har siden Zia ul-Haq vært en støttespiller for islamistiske organisasjoner både i Afghanistan og Pakistan. Man sier ofte at ISI-lederen har like mye makt som presidenten. I deler av NWFP, Nordvestprovinsen, av Pakistan har flere distrikter som Dir og Ma-

lakand vedtatt å innføre Sharia som lovgrunnlag.

Det satt derfor trolig langt inne da Pakistans president og militærdiktator Perves Musharraf etter lang tids usikkerhet og konsultering tirsdag kom ut med støtte til USA, og med tilbud om å bruke flyplassene (trolig) i Peshawar og Quetta til USAs militære operasjoner. Musharraf har fått støtte fra de to største politiske partiene Pakistan Peoples Party (PPP) og Muslim League. Musharraf var forbausende ærlig, og la vekt på at Pakistan egentlig ikke hadde noe valg, hvis de ikke skulle bli en internasjonal paria. Dessuten lokket USA med avskrivning av den gigantiske gjelden det de facto konkurser Pakistan har. Og kanskje også nye lån.

Men han vil garantert utfordres fra mange kanter framover. Pakistan er dypt splittet.

Osama bin Laden i Afghanistan

Saudi-araberen Osama bin Laden mistenkes for å være hovedmannen bak terrorangrepene mot USA tirsdag 11. september, som kanskje tok livet av 6000 mennesker. Navnet hans står øverst på USAs «10 Most Wanted» liste, og de mener han står bak så å si alle større terroraksjoner rettet mot USA de siste 8 årene.

Av Terje Skauffjord

De siste dagene har navnene bin Laden, Taliban og Afghanistan nærmest blitt nevnt synonymt. En melding på Nettavisen 12. september påstår med russiske kilder at bin Laden har overtatt ledelsen for Talibans hær. NRK fjernsynet har en fast vignett ved dekning av terroraksjonene og forholdene rundt dem som viser kartet over Afghanistan halvveis dekket av hodet til Osama bin Laden og en eksplosjon i bakgrunnen (World Trade Center). Mye er kjent og mye er påstander om bin Laden. Hva vet vi egentlig om hans forhold til Afghanistan?

Bin Ladens far er av mange jemenitter som har emigrert til Saudi-Arabia og skaffet seg både rikdom og innflytelse. Forretningsimperiet til familien vokste raskt. At de fikk entreprisen til prestisjetunge oppgaver som moske i Mekka og hovedflyplassen i Rhyad sier sitt. De er styrtrike. Osama tok en Mastergrad i businessadministration, men tente ikke helt på økonomi. Dette og det faktum at han har en hel flokk eldre brødre, gjorde det ikke naturlig at han ble arvtaker til å lede familiefirmaet.

GREPET AV AFGHANERNES KAMP
Osama ble grepet av afghanernes frigjøringskrig mot den sovjetiske invasjonen.

Enten man tror på den ene historien om at han dro på eget initiativ - og familien var glad for å bli kvitt gutten som var begynt å bli et problem med sitt utsvevende levesett - eller man velger den andre hvor han var en slags utsendt fra den saudiske kongefamilien, som gjerne ville ha styring med utbygging og forvaltning av saudiske nettverk, så havnet bin Laden i østre Afghanistan/Peshawar.

Han skal ha vært en vel så dyktig orga-

nisator av logistikk og våpentransport som soldat. CIAs Milt Bearden påstår tilmed at han bare var ved fronten én eneste gang i løpet av 1980-tallet, i 1987, og at han ikke var noen soldat i det hele tatt. Men vi må huske på at CIA har sin egen agenda i å underminere den bin Laden som organisasjonen i sin tid samarbeidet med. Også dette samarbeidet benekter de nå, utrolig nok.

WAHABI

Det arabiske nærværet på 80-tallet var hele tider mildt sagt omdiskutert av afghanerne. Noen saudiarabere kjøpte seg innflytelse og bosatte seg, særlig i Kunar og andre østlige provinser, og noen afghanske kommandanter ble nokså foraktelig omtalt med at de mottok penger fra saudiene. For afghanere hadde dette vel så mye med misjoneringen for den saudiske varianten av Islam, wahabi, å gjøre, som at de var utlendinger og arabere. Bin Ladens navn var ikke så stort på 80-tallet at det ble nevnt blant afghanere eller utenlandske hjelpearbeidere. Men han kan av den grunn likefull ha vært sentral i å lose tilreisende frivillige og ikke så frivillige arabere fra Nord-Afrika og Mist-Østen inn i Afghanistan, og de treningsleirene som ble opprettet.

Om han var en brukbar organisator og en mann med pengetilgang og kontakter kunne han selvsagt utrette mye.

Av de 8 mujahedin-partiene fra 80-tallet som dannet den første regjeringen i Kabul i 1992 regner en Sayafs Ittehad-parti for å være det mest arabervennlige, med Hezbi-Islami på en god annenplass. Bin Laden forlot Afghanistan i 1990, skuffet over motsetningene mellom mujahedin-partiene.

Ved Torkham, like ved grensa til Pakistan, ligger gravene til 500 arabere, drept

i kampene på 80-tallet.

Så dukker han opp igjen i 1996, nettopp utvist fra Sudan, hvor han har oppholdt seg i 6 år. I disse 6 årene har det meste skjedd som knytter an til den personen som nå går under betegnelsen verden største terrorist (som du kan lese om i alle aviser). Han må ha visst at han var velkommen tilbake. Nå sto han fram som en selvfølgelig leder for de 1000-2000 arabere som fortsatt var der.

Hatet mot egen regjering skyldes at kongefamilien valgte USAs linje i Gulfkrigen, og hatet mot USA skyldes enda mer at landet har base på Profeten Mohammads jord, og således besudler religionen Islam og i bin Ladens øyne: USA okkuperer Saudi-Arabia. Det trengs en saudisk frigjøringskamp.

TALIBAN

Bin Laden hadde antakelig ingen avgjørende forbindelse til Taliban da han ankom våren 1996. Men ganske snart fikk han fotfeste i Paktia-provinsen, og meget gode kontakter med Mulla Omar, Talibans leder.

Samme vår utstedte bin Laden et fatwa mot amerikanerne, fra Afghanistan. Fatwa er (blant annet) en oppfordring til å gå til angrep eller krig i religionens navn, og kan vanligvis bare utstedes av religiøse toppfigurer innen Islam, og slett ikke en bin Laden som ikke har noe renommé på den fronten. (Altså helt annerledes enn den fatwaen som øverste religiøse leder i Iran, ayatollah Khomeini i sin tid utstedte mot forfatteren Salman Rushdie).

Bin Laden hadde i 1995 gjort et siste forsøk på å overtale de saudiske lederne til å kaste de amerikanske styrkene ut av Saudi-Arabia. De amerikanske styrkene i Iran ble dette året to ganger rammet av attentater som drepte 30-40 amerkanere.

AMBASSADER

Bombene mot ambassadene i Dar es-Salaam og Nairobi kom på dagen 8 år etter at amerikanske styrker kom til Saudi-Arabia.

Amerikanerne rettet nå all sin oppmerksomhet mot bin Laden, og forlangte å få ham utlevert. FNs sikkerhetsråd backet opp USA.

I august 1998 bombet USA (en av) bin Ladens base(r) i Paktia i Afghanistan. 27 ble drept, antakelig ingen av bin Ladens arabiske venner eller han selv. Også Pakistan ble truffet av en bombe. Bin Laden utstedte en ny fatwa: alle amerikanere kan drepes.

AVTALE

Etter vedtok FN den delvise boikotten mot Taliban, som kort fortalt skulle gjelde for våpen og internasjonal transport. Så kom terrorangrepene 11. september. En av de antatte hovedmennene i flyangrepene Ziad Jarrah, skal ha besøkt bin Laden i Afghanistan nylig. Attentatet mot Nordfrontens militæroleider Ahmed Shah Massoud i Pansjirdalen bærer bin Ladens stempel, mener mange. Massoud ble drept av to arabere fordekt som journalister.

Når dette leses har fristen Pakistan har gitt Taliban for å utlevere bin Laden for lengst utløpt. FNs sikkerhetsråd har gejntatt kravet om at Taliban må utlevere bin Laden utwen betingelser. Verken FN eller USA tok på alvor Talibans forhandlingsutspill, hvor de hevdet at de kunne tenke seg utlevering av bin Laden mot at boikotten ble opphevet og at våpenembargo ble innført også for Nordfronten, som kjemper mot Taliban. Torsdag het det at ulemaen (øverste gestlige råd) vedtok å be bin Laden forlate Afghanistan.

Men spekulasjonene gikk også: Er bin Laden fortsatt i Afghanistan?

Viktigere enn noensinne

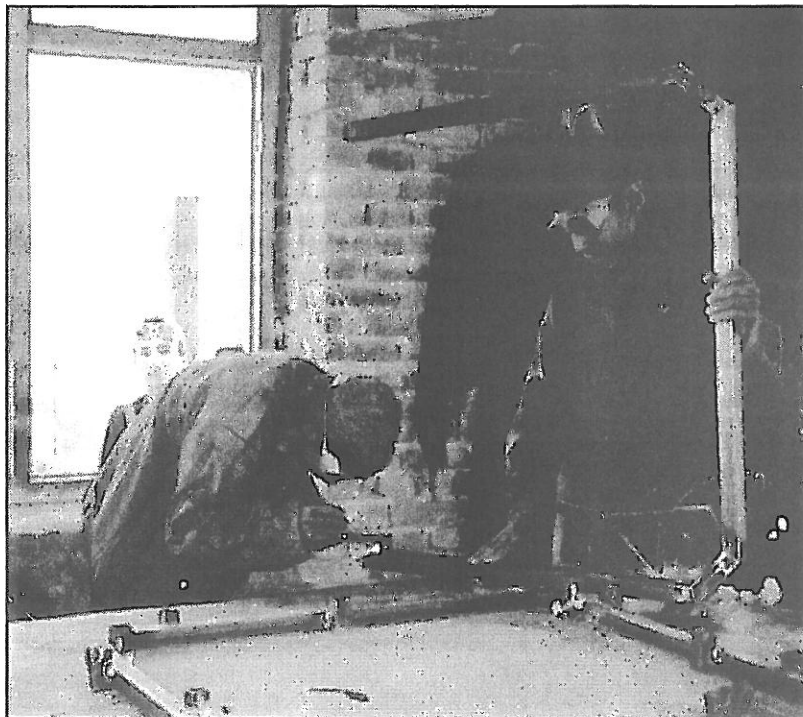
Arbeidet vi gjør sammen for Afghanistan i ukene som kommer vil være viktigere enn noensinne.

Ikke minst nå er det viktig å holde fast på vårt felles mål om å hjelpe afghanerne å gjenoppbygge landet, på tvers av etniske, religiøse og politiske motsetninger. Sorgen over ofrene for terrorhandlingene i USA er til stede hos alle. Nå gjelder det at de ansvarlige blir stilt til ansvar uten at uskyldige lider. FN er det beste forum for å løse krisen. Dette budskapet må vi stå sammen om å bringe ut til det norske folk.

Afghanistankomiteen i Norge, afghanere og venner av det afghanske folk står ovenfor en vanskelig oppgave og jeg vil gjøre mitt, sammen med resten av dere, for å prøve og unngå at det afghanske folket blir ofre i en ny stor krig.

Britt Kejo

Nyvalgt leder i Afghanistankomiteen

Det sivile samfunn bygges langsomt opp, blant annet med støtte av Afghanistankomiteen. (Foto: AiN)

Tenk om.....

- Tenk om USA som svar på terorbombingen hadde flydd inn massiv hjelp til Afghanistan. Det er kanskje ikke realistisk, men er det ikke en vidunderlig tanke?

Omtrent slik ordla Kjell Gjerse, journalist i Stavanger Aftenblad med erfaring fra Afghanistan og prisbelønnet for Afghanistan-romanen Chakoo, seg i «Her og nå», NRK P1 torsdag 20. september.

Ja gid det var så vel. Gjerse advarte samtidig USA mot å forsøke militære eventyr i Afghanistan. Historien har vist at ingen stormakter har lykket med det.

Red.

Nordmenn mot å angripe

Hele 88 av 100 nordmenn går mot at USA skal angripe Afghanistan, ifølge en meningsmåling fra Norsk Gallup. Et nesten like stort antall, 83,4% mener at USA må jobbe for å få utlevert terroristene istedet for å sette i gang et militært angrep mot landet der terroristene oppholder seg.

Hvis derimot alle diplomatiske midler er brukt opp uten resultat, mener 58% at Norge skal delta i et militært angrep mot terroristene sammen med USA. Dog er ikke noe bestemt land nevnt i dette spørsmålet.

Afghanistan -Nytt EKSTRA - 20. SEPTEMBER 2001

Ønsker du mer informasjon om Afghanistan og Afghanistankomiteen i Norge?

Kontakt oss på

telefonnummer: 22 98 93 10/15

email: aininfo@c2i.net

websiteside: www.solidaritetshuset.org/ain

postadresse: Solidaritetshuset, Osterhausgt. 27, 0183 Oslo.

Vil du bli medlem av Afghanistankomiteen i Norge?

Vil du abonnere på Afghanistan - Nytt?

Vanlig medlemskap 200 kroner, studenter 100 kroner.

Abonnement på Afghanistan - Nytt: 100 kroner.

Benytt postgiro: 0802 20 17838